

## SEMNAL LA UN ACT DE CULTURĂ

Un împătimit al cărților, Alexandru Oproescu, nu se dezmente nici acum când, pensionar fiind, continuă să fie activ în lumea care i-a fost aproape de-a lungul a patru decenii și în care s-a manifestat cu merite (re)cunoscute, în calitate de cercetător literar, bibliograf și continuator de prestigiu al tradițiilor culturale buzoiene, depășind „provincialismul păgubos” și redând atâtor scriitori din acest perimetru locul ce li se cuvine în tezaurul literelor românești.

Instalat într-o autoimpusă discreție, ignorat de actuala conducere a Bibliotecii Județene „V. Voiculescu” Buzău, instituție căreia i-a închinat, ca director, 33 de ani din viață (și în alte părți sunt cazuri similare), Alexandru Oproescu se remarcă printr-un recent act de cultură ce se cuvine semnalat și înțeles în deplina sa semnificație, lucru pe care ni-l propunem în aceste rânduri. Este vorba de o dublă donație de carte, volume înnobilate de dedicațiile olografe ale autorilor, aflate în biblioteca personală a acestui generos și rafinat bibliofil. Sunt mai întâi 574 de titluri care, alături de cele peste 500 din donațiile anterioare, ridică la peste o mie contribuția la colecțiile speciale ale Bibliotecii buzoiene, printre cele mai bogate din țară, secție pe care el a ctitorit-o și dezvoltat-o. Apoi, donația de 226 de cărți oferite Bibliotecii Publice a orașului Nehoiu, prin care Alexandru Oproescu a dorit, credem, să-și afirme încă o dată atașamentul față de localitatea sa natală.

Restul semnalării de față se justifică prin valoarea intrinsecă a lucrărilor, care se vedește impresionantă chiar la o sumară examinare a titlurilor înscrise în actele de donație. Sunt, în primul rând, lucrări fundamentale de istorie și critică literară: „Istoria literaturii române...” de G. Călinescu (ediția Al. Piru), recenta „Istorie a literaturii...” de Alex. Ștefănescu, „Eminesciana” de Șerban Cioculescu, „Eminescu și romantismul german” de Zoe Dumitrescu-Buşulenga, „Viața lui Titu Maiorescu” și „Viața lui C. Dobrogeanu-Gherea” de Z. Ornea, „Scriitori români de azi” (Vol. I-IV) de Eugen Simion, „Istoria culturii și civilizațiilor” (Vol. I-X) de Ovidiu Drimba, „Biobibliografia V. Voiculescu” (Vol. I-II) de Aurora Alucăi sau studiul monografic dedicat aceluiași de Ion Apetroaie în 1975. De departe, cel mai bine reprezentat este Marin Sorescu (cu 20 de cărți) și alți oaspeți constanți ai saloanelor

literare organizate de Bibliotecă, sub directoratul lui Alexandru Oproescu, în anii 1970-2003. Nu lipsesc volume de Ana Blandiana, Ștefan Augustin Doinaș, Antonie Plămădeală, Edgar Papu, D. Vatamaniuc etc. , și mai ales opusuri ale scriitorilor din zonă: Ion Gheorghe, Gheorghe Istrate, Ion Băieșu, Radu Cârneli, Florentin Popescu, Passionaria Stoicescu, Laurențiu Ulici, Alexandru Deșliu, ca să pomenim doar pe câțiva dintr-o listă pe care spațiul de față nu ne-o permite exhaustivă.

Pentru cine are curiozitatea să deschidă paginile de titlu ale cărților, deopotrivă de relevante se dezvăluie unele din dedicațiile autorilor, adresate cu prietenie, prețuire sau recunoștință, care prind într-o boabă de chihlimbar momente de efuziune și/sau exaltare scriitoricească. Citite așa cum se cuvine „cum grano salis” al dreptei cumpăniri, trebuie să admitem că multe dintre ele rămân estimări care își păstrează valabilitatea peste timp, când mulți dintre semnatarii lor au trecut în neființă. După exprimări în stil exaltat-encomiastic, precum „unicul și inconfundabil...” (Marin Ifrim, 2007), „inima și creierul Bibliotecii din Buzău și apărătorul scriitorilor neapărați” (Ion Gheorghe, 1991) sau „nervul vital al climatului cultural din Buzău al acestor din urmă trei decenii” (Laurențiu Ulici, 1998), reținem „prețuirea și recunoștința lui Iosif Constantin Drăgan” (1978), ca și „gândul plin de afecțiune” adresat de Zoe Dumitrescu-Buşulenga „din rama neclintită a amintirilor comune de cultură” (1987), pentru a ne opri la alte exprimări echilibrate și judicioase, cum este „omagiul cordial și aleasa prețuire” din partea fostului său profesor Gabriel Stempel „strălucitului cărturar și neastâmpărat cercetător” (1982). Al. Piru se adresează „vechiului și neprețuitului prieten [...] în semn de simpatie intelectuală și pentru strădaniile sale literare și bibliografice” (1991). Cu „veche prietenie și statornică admirație” îi scrie Marin Sorescu „talentatului și pasionatului istoric literar și bibliograf împătimit” (1989), iar Nichita Stănescu semnează „cu drag” în 1976, pentru a reveni în 1978 „cu aceeași constantă dragoste și prietenie”.

Pe lângă valoarea de document autentic, cele 800 de cărți cu dedicații din noua donație dau măsura în care Alexandru Oproescu, membru al Uniunii Scriitorilor și cetățean de onoare al urbei Buzăului, s-a aflat în mijlocul vieții culturale din România ultimelor decenii. Că acest împătimit bibliofil a reușit gestul superb de a se despărți de cărțile din care și-a constituit idealul existențial, este un fapt ce merită cel puțin o notă de semnalare.

\* Emil Chendea, din dedicația pe volumul *Mășterul Manole*, Ed. Albatros, 1976.